

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 9ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1957

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Η. ΠΟΥΛΙΤΣΑ

Συνήλθεν εις ἔκτακτον συνεδρίαν ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας τῇ 9^ῃ Μαΐου 1957, ἡμέρα Πέμπτη, ὥρα 6^ῃ μ.μ., ἵνα συμφώνως πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 23^{ῆς} Μαρτίου 1957, ἐπιδώσῃ εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Ἐθνάρχην Κύπρου κ. **Μακάριον**, ὡς ἐκπρόσωπον τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας ἡρωικῶς ἀγωνιζομένου Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, τὸ ὑπ' αὐτῆς ἀπονεμηθὲν τούτῳ χρυσοῦν μετάλλιον ἀρετῆς καὶ αὐτοθυσίας.

Εἰς τὴν συνεδρίαν παρέστησαν, πλὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ Ἐθνάρχου Κύπρου κ. Μακαρίου, ἡ Ὑπουργὸς τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας κ. Λίνα Τσαλδάρη, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πάφου κ. Φώτιος, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, Φιλελευθέρων κ. Σοφ. Βενιζέλος καὶ Γ. Παπανδρέου, Λαϊκοῦ κ. Κ. Τσαλδάρης, Βουλευταί, ἀνώτατοι Δικαστικοί, Καθηγηταὶ τῶν Ἀνωτάτων Πνευματικῶν Ἰδρυμάτων, Στρατιωτικοὶ καὶ Διοικητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι.

Ὁ Πρόεδρος κ. **Παν. Πουλίτσας**, κηρύξας τὴν ἑναρξιν τῆς συνεδρίας, ἐχαίρετίσε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Ἐθνάρχην Κύπρου κ. **Μακάριον** καὶ ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀνέφερε τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τοῦ ἡρωικοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μακροαίωνος δουλείας του, καὶ τὸ ἀδάμαστον ἔθνικὸν φρόνημα αὐτοῦ, παραμείναντος πιστοῦ καὶ ἀκλονήτως προσηλωμένου εἰς τὰς ἔθνικὰς ἑλληνικὰς παραδόσεις καὶ εἰς τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν πίστιν.

Μετὰ τὸν λόγον του, ὁ **Πρόεδρος**, κατελθὼν τοῦ βήματος, ἐπέδωκεν εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον **Μακάριον** τὸ μετάλλιον μετὰ τῶν τίτλων αὐτοῦ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. **Μακάριος** ἀκολούθως, παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, ὠμίλησεν, ὡς κατωτέρω, εὐχαριστήσας τὴν Ἀκαδημίαν διὰ τὴν παρ' αὐτῆς ἀπονεμηθεῖ-

σαν τιμητικὴν διάκρισιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν τῆς Κύπρου, διεκήρυξε δ' ἐν τέλει ὅτι ὁ Κυπριακὸς Λαός, παρὰ πᾶσαν ἀντίδρασιν καὶ παρὰ πᾶσαν ἀντιξοότητα, δὲν θὰ παύσῃ ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας του ἕως ὅτου ἀποκτήσῃ αὐτήν.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Η. ΠΟΥΛΙΤΣΑ

Μακαριότατε Ἀρχιεπίσκοπε καὶ Ἐθνάρχα Κύπρου,

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, συμμεριζομένη καὶ διερμηνεύουσα ἅμα τὴν πανελλήνιον χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει ὑμῶν ἐκ τῆς ἐξορίας, εἰς ἣν ἡ ἰταμὴ καὶ σκαιὰ βία στυγνῆς τυραννίδος σᾶς κατεδίκασεν, ὑποδέχεται ὑμᾶς προφορόνως καὶ γηθοσύνως, ὡς προάγγελον τοῦ ἔαρος τῆς ἐλευθερίας τῆς μαρτυρικῆς Μεγαλονήσου. Διότι καὶ μὲν ἡ Ἀκαδημία ὑποურγεῖ τῇ ἐπιστήμῃ, θύει ταῖς Μούσαις καὶ συνεργεῖ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ἀλλ' ὅμως ὑπεράνω τούτων καὶ συμφώνως πρὸς τὰς παραδόσεις τῶν ἐνδόξων προγόνων τιμᾷ προεχόντως τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν, τὸ ὑπέριστατον τοῦτο θεόδοτον ἀγαθόν, χωρὶς τοῦ ὁποίου πάντα τὰ ἄλλα οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσι. Διὰ τοῦτο ἀρχῆθεν συμμετέχει δλοψύχως τῆς συγκινήσεως, ἣτις συγκλονίζει ἐκ βαθύων καὶ τοῦ θαυμασμοῦ, ὅστις πληροῖ πᾶσαν Ἑλληνικὴν ψυχὴν ἐπὶ τῷ ἱερωτάτῳ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνι τοῦ περιουσίῳ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ.

Τὸν θαυμασμόν τοῦτον, τὸν πανελλήνιον καὶ βαθύτατον, ἐπιθυμοῦσα καὶ δημοσίᾳ νὰ διαδηλώσῃ ἡ Ἀκαδημία, ἔγνω καὶ ἐπισήμως νὰ τιμῆσῃ καὶ βραβεύσῃ τὸν ἀγωνιζόμενον Κυπριακὸν Λαόν, κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 25^{ης} Μαρτίου, καὶ νὰ ὑπομνήσῃ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας αὐτοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας, ὡς καὶ τὴν σπουδαίαν συμβολὴν του εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν καὶ πνευματικὴν ἀναγέννησιν ἔν τε τῇ Μεγαλονήσῳ καὶ τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι. Ἐμνήσθημεν, Μακαριότατε, ἐν βαθεῖα συγκινήσει, τῆς ἀκάμπτου ἀντοχῆς καὶ καρτερίας ἐπὶ ἐπιὰ ὄλους αἰῶνας, τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ὅστις παρὰ τὸν ἀπηνῆ διωγμὸν ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ξένων κατακτητῶν καὶ ἐπιδρομέων τῆς θρησκείας, τῆς παιδείας καὶ τῆς γλώσσης, διετήρησεν ἀκλόνητον τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν συνείδησιν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν γλῶσσαν τὴν Ἑλληνικὴν. Ἐν ἔτι βαθυτέρα συγκινήσει καὶ εὐλαβείᾳ ἐμνήσθημεν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγῶνων καὶ θυσιῶν τοῦ ὑπερέχου Κυπριακοῦ Λαοῦ, κατὰ τὴν μακραίωνα καταδυνάστευσιν αὐτοῦ ὑπὸ ἐπηλύδων δυναστῶν, τῶν φυλακίσεων, τῶν ἐξοριῶν, τῶν σφαγῶν, τῶν ἀπαγχονισμῶν. Ἐν ἐλείπετο μόνον, οἱ βασανισμοὶ καὶ τὰ μαρτύρια, ὡς ἔγραφεν ὁ ἐπ' ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ ἐπισημότατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γερμανῆς ὁ Β', ὁ Πελοποννήσιος (1226-1240) πρὸς τὸν

πάπαν Γρηγόριον τὸν Θ', τῷ 1232, «ἵνα μαρτυρίας καιρὸς ἐνστή καὶ βῆμα τυραννικὸν προτεθῆ καὶ θρόνος μαρτυρικός ἀνοιγῆ, καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸ στάδιον μαρτυρίας ἀναβησώμεθα, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνισόμενοι». Ἐπὶ γέγονε καὶ αὐτό, τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ λαβόντος περισσῶς πείραν καὶ τῶν βασιανιστηρίων καὶ μαρτυρίων, οὐ μόνον τότε, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἐσχάτων, εἰς δόξαν τοῦ λεγομένου χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως. Τότε 13 Ἑλληνες Κύπριοι μοναχοί, ὧν διεσώθησαν καὶ τὰ τίμια ὀνόματα, ἀρηθθέντες ἐπιμόνως νὰ ἀσπασθῶσιν ὠρισμένας δυτικὰς κακοδοξίας, κατεδικάσθησαν, ἵνα δεδεμένοι ἵπποις καὶ ἡμίονοις συρθῶσι διὰ τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ καὶ εἶτα, ἀφοῦ κατατριβῶσιν αἱ σάρκες αὐτῶν ἐπὶ τῶν πετρῶν, ἐμβληθῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ἣτις ἀπόφασις καὶ ἐξετελέσθη κατὰ γράμμα. Ὁ μαρτυρικός θάνατος τῶν δόσιων τούτων καὶ ὁμολογητῶν Κυπρίων Πατέρων ἐχάραξε τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ πράγματι ἠκολούθησεν ὁ τὸ σῶμα μόνον δουλωθεὶς, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν γνώμην ὅλως ἀκαταδούλωτος Κυπριακὸς Λαὸς ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὲρ πίστεως καὶ τῆς ἀρρηκτικῆς πρὸς αὐτὴν συνηνωμένης ιδέας τῆς Πατρίδος καὶ Ἐλευθερίας.

Παραμείνας, κατὰ τὴν μακραίωνα καὶ σκληροτάτην δουλείαν, πιστὸς καὶ ἀκλονήτως προσηλωμένος εἰς τὴν ιδέαν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Πατέρων του, διετήρησεν ἀκμαίαν τὴν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν του συνείδησιν καὶ ἀδάμαστον τὸ ἐθνικὸν καὶ φιλελεύθερον φρόνημα, μηδέποτε καμφοθὲν οὔτε πρὸ τῶν τυραννικῶν πιέσεων καὶ διωγμῶν τῶν ξένων ἐπιδρομέων καὶ κατακτητῶν, καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἀπαισίων ἰκριωμάτων καὶ ἀγχιονῶν, οὔτε πρὸ τῶν δελεαστικῶν προσφορῶν καὶ ὑποσχέσεων αὐτῶν. Παρὰ τὴν λίαν μειονεκτικὴν θέσιν, ἐν ἣ ἐυρίσκετο, ἐπανειλημμένως ἐξηγέρθη πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, καὶ δὴ κατὰ τὰ ἔτη 1578, 1607, 1765, 1799, 1804, ἀλλ' αἱ ἐπαναστάσεις αὐτοῦ κατεπνίγοντο ἐκάστοτε εἰς τὸ αἷμα. Κατὰ δὲ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821 ἡ μαρτυρικὴ Μεγαλόνησος προσήνεγκε καὶ αὐτὴ τὴν ἐκατόμβην τῆς, θανατωθέντων τότε 468 κληρικῶν καὶ προκρίτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς μητροπολίται, ὁ Πάφου Χρῦσανθος, ὁ Κιτίου Μελέτιος, ὁ Κηρυνείας Λαυρέντιος, κατατομηθέντες ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ διοικητηρίου τῆς Λευκωσίας, καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός, ἀπαγχονισθεὶς πρὸ τῆς πύλης αὐτοῦ.

Πόσον ἄξιος ἀπεδείχθη ὁ Ἑλληνικὸς Κυπριακὸς Λαὸς τοῦ τίτλου τοῦ «περιουσίου», ὡς ἀπεκάλεσεν αὐτὸν ὁ προμνημονευθεὶς λογιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης Γερμανὸς Β' καὶ πόσον πιστῶς ἐτήρησε τὰς ἐντολὰς καὶ παραινήσεις, τὰς ὁποίας ἀπηύθυνε πρὸς αὐτόν, ἐν σκληρῇ καὶ τότε, ὡς νῦν, δοκιμασίᾳ τελούντα: «Ἕμεῖς», ἔλεγε, «λαὸς περιούσιος, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε, πᾶσαν θλίψιν βιωτικὴν καὶ πᾶσαν ζημίαν, χαρὰν καὶ κέρδος ἠγρούμενοι, ἵνα μό-

νον ἐν ὑμῖν ἄσυλος διαφυλαχθείη ὁ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως θησαυρός, ἐπὶ τούτῳ μόνῳ τὰς ἐλπίδας σαλεύων καὶ τῆς εὐκταίας ἐκείνης φωνῆς προσδοκῶν ἐπακοῦσαι: ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». Ἡ ἄκαμπτος αὕτη ἀντοχή, ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἐθνικὴ, τοῦ περιουσίῳ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ὡς καὶ τοῦ Δωδεκανησιακοῦ, ἐπὶ ἐπτὰ σχεδὸν αἰῶνας, μαρτυρεῖ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, προκαλεῖ τὸν ἄμετρον θαυμασμόν παντὸς φιλελευθέρου ἀνθρώπου καὶ διαθρύπτει εὐλόγως τὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν ἡμῶν. Ἐνομίσαμεν, ὅτι αἱ ἀγχόνας τοῦ ἐθνομάρτυρος Κυπριακοῦ καὶ τῶν ἄλλων θυμάτων, τὰς ὁποίας ἔστισε τότε ἡ ἄσιατικὴ βαρβαρότης καὶ θηριωδία διὰ τοὺς Ἑλληνας πατριώτας, ἦσαν αἱ τελευταῖαι. Ἄλλ' ἔμελλεν εἰς ἡμᾶς νὰ ἴδωμεν καὶ νέας ἀγχόνας, στηνομένας διὰ τοὺς πατριώτας, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ λεγομένου δυτικοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ συνέβη καὶ πάλιν τοῦτο τὸ θαυμαστόν. Ἀπὸ τὰς ἀγχόνας αὐτὰς ἐξέλαμψε νέα λαμπρὰ ἀκτινοβολία τοῦ ἀφθάστου καὶ ἀνεσπέρου μεγαλείου τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, πατριωτικῆς ὑψηλοφροσύνης καὶ ὑπερηφανείας διὰ τὴν ὑπερτάτην θυσίαν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος. Οἱ νέοι ἦρωες καὶ μάρτυρες, ὧν πολλοὶ ἔφηβοι ἔτι, προσήρχοντο ἀτάραχοι καὶ γαλήνιοι εἰς τὴν ἀγχόνην, ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Αἱ δὲ μητέρες των ὑπερηφάνως ἔλεγον, ὅτι μόνον συγχαρητήρια δέχονται διὰ τὴν θυσίαν τῶν τέκνων των, ἐπαναλαμβάνουσαι μὲ ἄλλας λέξεις τὴν ὑπερήφανον ἀπόκρισιν τῆς ἀρχαίας Σπαρτιάτιδος: «Δειλοὶ κλαίεσθωσαν, ἐγὼ δὲ σε τέκνον, ἄδακρυς, θάψω, τὸν καὶ ἐμὸν καὶ Λακεδαιμόνιον».

Πρὸ τοῦ ψυχικοῦ αὐτοῦ μεγαλείου τοῦ ἡρωικοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ μὲ γονυπετῆ τὴν ψυχὴν ἰστάμεθα ἄφωνοι καὶ εὐλαβεῖς θαυμασταί, ὑπερήφανοι καὶ δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅτι ἐγεννήθημεν Ἑλληνες. Ἀλλὰ μὴν ἐπανσέ ποτε ἡ ἡρωικὴ Μεγαλόνησος νὰ γεννᾷ ἦρωας καὶ νὰ θαυμάζη αὐτούς; Ποῦ ἄλλοῦ ἐξυμνήθη περισσότερο ὁ μεσαιωνικὸς Ἀκρίτας Διγενῆς καὶ ψάλλονται ἀκόμη καὶ σήμερον ἀναλλοίωτοι αἱ ραφωδαὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ἔπους ἢ ἐν Κύπρῳ;

Τοῦ περιουσίῳ τούτου καὶ ἀθλοφόρου Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τιμῶσα τὴν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν ξένων κατακτητῶν καὶ ἐπιδρομέων καὶ τὸ ἀδάμαστον ἐθνικὸν καὶ φιλελεύθερον φρόνημα κατὰ τοὺς μακροὺς αἰῶνας τῆς δουλείας, καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸν παρόντα ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας καὶ ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀνδρείαν, αὐτοθυσίαν καὶ ἀρετὴν, ἔγνω νὰ τιμήσῃ αὐτὸν διὰ τῆς ἀνωτάτης τιμητικῆς διακρίσεως αὐτῆς τοῦ χρυσοῦ μεταλλίου.

Τὸ Μετάλλιον τοῦτο, Μακαριώτατε, ὡς κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν πανηγυρικὴν συνεδρίαν ἐδηλώσαμεν, ἐκρατήσαμεν ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην, ἵνα ἐπιδώσωμεν ὑμῖν, ὡς Ἐθνάρχῃ καὶ ἐκπροσώπῳ τοῦ γενναίου Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, μετὰ

τὴν ἀπελευθέρωσιν ὑμῶν ἐκ τῆς ἐξορίας. Δοξολογοῦμεν τὸν Πανάγαθον, ὅτι ἠδύοκῃσεν, ἵνα ἡ παρακαταθήκη αὕτη ᾗται βραχυτάτης διαρκείας. Ἐπιδίδων τοῦτο ὑμῖν σήμερον, εὐχομαι ἐξ ὀνόματος τῆς Ἀκαδημίας, συνενχέτην διάπυρον ἐχούσης σύμπαντα τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἐπ' ἴσης ταχίστην, γλυκεῖαν τῶν μόχθων τε καὶ κινδύνων ἀμοιβήν «νίκην καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι».

*

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΚΥΠΡΟΥ Κ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Ἀκαδημαϊκοί,

Ἐκ μέρους τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ ἐκφράζω θερμοτάτας εὐχαριστίας πρὸς τὸ ἀνώτατον τοῦτο πνευματικὸν ἴδρυμα τῆς ἐλευθέρως πατρίδος, τὸ ὁποῖον ἐπιβραβεῦον τὴν ἀντίστασιν τῶν Κυπρίων κατὰ τοῦ ξένου κυριάρχου, τὸ ἀδάμαστον ἐθνικὸν καὶ φιλελεύθερον αὐτῶν φρόνημα, ὡς καὶ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀνδρείαν, αὐτοθυσίαν καὶ ἀρετὴν, ἀπένειμεν εἰς αὐτοὺς τὸ χρυσοῦν τοῦτο μετάλλιον.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐπίσημος ἀναγνώρισις τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας ἡμεῖς μὲν θεωροῦμεν ὡς στενωτάτα συννφασμένας μὲ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπόστασιν καὶ ὡς συνεπαγομένης σοβαρὰς δι' ἡμᾶς ὑποχρεώσεις, σεῖς δὲ θεωρεῖτε ὡς ἐκδηλώσεις ἀξίας ἐπιβραβεύσεως, ὅχι μόνον σφρηλατεῖ περυσιότερον τὴν ἀδιάρρηκτον ἄλυσιν τῶν δεσμῶν τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ τῆς ἐλευθέρως πατρίδος καὶ τῆς ὑποδούλου Κύπρου, ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖ νέας εὐθύνas ἐν τῇ περαιτέρῳ ἱστορικῇ ἡμῶν πορείᾳ. Ἐπιθυμῶ νὰ βεβαιώσω ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ φανῶμεν κατώτεροι τῶν ἱστορικῶν τούτων εὐθυνῶν. Τὰς εὐθύνas ταύτας ἀναλαμβάνομεν ἐν πλήρει συνειδήσει τῶν ὑφισταμένων ἀντιξοοτήτων καὶ δυσχερειῶν, μὲ ἐλεύθερον τὸ πνεῦμα καὶ ἐλευθέραν τὴν κρίσιν καὶ τὴν βούλησιν. Τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν θὰ ἀποτελῇ διὰ τὸν Κυπριακὸν λαὸν συνεχῆ ὑπόμνησιν τῆς ἀγλαῆς κληρονομίας τῶν προγόνων του καὶ θὰ κατευθύνῃ πρὸς τὴν ἀρετὴν τὰ βήματα τῶν ἐπερχομένων κυπριακῶν γενεῶν.

Τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν τῆς τοιαύτης ἀρετῆς εὖρομεν ὡς ἱερὰν κληρονομίαν καὶ παρακαταθήκην 35 αἰῶνων ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ παραδόσεως τῆς νήσου μας. Ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας ἐκείνων, οἵτινες ἄκαμπτοι καὶ ἀπτόητοι, μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὰ καὶ τὸ πνεῦμα ἀναεπταμένον, ἐπλήρωσαν τὴν τρισχιλιετῆ παραδόσιν καὶ ἐνεψύχωσαν τὴν τρισχιλιετῆ ἱστορίαν τῆς πατρίδος μας, ἀντλοῦμεν τὰ διδάγματα καὶ μορφώνομεν τὴν πείραν μας. Ἡ ἔννοια τῶν ἀγῶνων αὐτῶν δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐλευθερίας. Πλαισιωθείσα μὲ τὴν ἀνεξίτηλον μνήμην ἀφαντάστων θυσιῶν, βασάνων καὶ ταλαιπωριῶν, παρέμεινε αὕτη χαραγμένη εἰς τὴν ψυχὴν ἐκάστου Κυ-

πρίου ὡς διηνεκῆς ἱερὰ ὑπόμνησις ὑψίστου ἠθικοῦ χρέους καὶ ἀπαραγράπιου ἐθνικοῦ καθήκοντος. Ἐθνικὸν καθήκον ἐπιτελεῖ σήμερον ὁ Κυπριακὸς λαός, ἀγωνιζόμενος διὰ τὴν ἐλευθερίαν του. Ἐθνικὸν καθήκον ἐπιτελεῖ ταλαιπωρούμενος, πάσχων καὶ θυσιαζόμενος διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει. Ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου καθήκοντος οὐδέποτε θὰ ἐκτραπῶμεν. Οἰασθῆποτε ἀντιξοότητος καὶ ἂν συναντήσωμεν, ὄσασθῆποτε δυσχερείας καὶ ἂν ἀντιμετωπίσωμεν, εἴμεθα ἀποφασισμένοι νὰ τερματίσωμεν τὸ καθεστὼς τῆς ἐπαισχύντου δουλείας μας. Εἴμεθα ἀποφασισμένοι νὰ ζήσωμεν ἐλεύθεροι. Ἡ ἐλευθερία εἶναι θεῖον δῶρον καὶ φυσικὸν δικαίωμα, τοῦ ὁποίου οὐδεὶς δύναται νὰ μᾶς ἀποστερήσῃ.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Ἀκαδημαῖκοί,

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐκφράζω τὰ αἰσθήματα τῆς Ἑλληνικῆς Κύπρου, διερμηνεύων πρὸς ὑμᾶς τὴν ἀπέραντον εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐκτίμησις ὑμῶν, ὅπως ἄλλωστε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐκτίμησις ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θὰ ἐνισχύη καὶ θὰ τονώγῃ ἡμᾶς εἰς τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα μας ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ δικαίου. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἔχομεν σήμερον συμπαραστάτην ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος. Μὲ τὴν ἀμέριστον συμπαραστάσιν τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν μας, μὲ τὴν πίστιν εἰς τὰ ιδεώδη τῆς φυλῆς μας, μὲ τὰ ἀδάμαστα ὅπλα τῆς ψυχῆς μας, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ τελικῶς νὰ νικήσωμεν. Θὰ εἶναι δὲ ἡ τοιαύτη νίκη, νίκη ὄχι μόνον τῆς Κύπρου, ἀλλὰ καὶ νίκη ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Θὰ εἶναι ἀκόμη νίκη τοῦ ἠθικοῦ πνεύματος καὶ τῶν εὐγενῶν ἀξιῶν, νίκη τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν τοῦ πολιτισμοῦ μας.